

Chmelařová, Linda

Zpráva z konference Metal and Transgression: Scenes, Politics, and Religion, 6–7.9.2023, Brno, Česká republika

Sacra. 2024, vol. 22, iss. 1, pp. 58-60

ISSN 1214-5351 (print); ISSN 2336-4483 (online)

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/digilib.80249>

Access Date: 30. 11. 2024

Version: 20240801

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

Zpráva z konference Metal and Transgression: Scenes, Politics, and Religion

6–7. 9. 2023, Brno, Česká republika

Linda Chmelařová, FF MU, Ústav religionistiky
e-mail: 540375@mail.muni.cz

Ve dnech 6.–7. září se na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity uskutečnila dvoudenní mezinárodní akademická konference s názvem *Metal and Transgression: Scenes, Politics, and Religion*, kterou pořádal tamější Ústav religionistiky ve spolupráci se sdruženími Czech Metal Studies a Metal Studies in Central / Eastern Europe. Konference měla za úkol sdružit badatele tematizující zejména transgresi, ale i politiku a náboženství v metalové hudbě. Sešlo se zde mnoho odborníků, vysokoškolských pedagogů a studentů (osobně či online) nejen z různých oborů, ale i zemí, aby reflektovali tato témata a různorodou problematiku v rámci vědeckého zkoumání metalu ve svých prezentacích.

Po krátké zahajovací řeči hlavního organizátora Miroslava Vrzala se slova ujal hlavní řečník Keith Kahn-Harris (Leo Baeck College, Birkbeck College) se svou prezentací *Metal and the Limits of the Body: Disability as Transgression*. Jeho přednáška se týkala transgrese ve formě handicapu a jeho využití v porozumění v metalové kultuře. Keith Kahn-Harris svou prezentací představil, jak metal přistupuje k tělu a jak texty písní metalových kapel zmiňují různé druhy postižení, jako amputaci či chronickou nemoc. Následně představil dvě formy postižení. První formou je viditelné postižení jakožto přímý důsledek participace v metalové scéně. Druhá forma postižení je naopak neviditelná, avšak nečinící metalistu odlišným, nýbrž rovným ostatním.

Druhým mluvčím prvního dne byl Shamma Boyarin (University of Victoria) s již standardním konferenčním příspěvkem s názvem „*Are We (Not) Evil?*“: *Jews, Metal and Transgression*. Tento příspěvek se zabýval tím, jak může být židovství vnímáno v metalové hudbě. Poukazoval na tendence některých umělců, např. Davea Mustaina, vnímat židovství nekompatibilně s metalovou hudbou a na jeho využití jako formy transgresivního nástroje odporu vůči křesťanství. Po této prezentaci následoval Ondřej Daniel (Univerzita Karlova) a jeho příspěvek *Nihil Obstat: Approaching Transgression in the Second Wave Black Metal*, ve kterém se zabýval kontroverzemi black metalu (spočívajících v tematizaci satanismu, násilí či nihilismu). Tímto se Daniel snažil mapovat aktuální debatu o transgresi black metalu v pozdním kapitalismu. Čtvrtou prezentující byla Elena Bös (Ludwig Maximilian University of Munich), jež se zajímala o diskurz a spektrum reprezentace holocaustu v metalové scéně. Následně pokračovala až k sexuálním transgresím týkajícím se obvinění v rámci hnutí MeToo. „*Ist nur eine schmale Brücke*“: *Rammstein's Transgressions between Holocaust Representation and MeToo-Accusations*, jak se příspěvek jmenoval, tyto dvě záležitosti spojil v kapele Rammstein.

Pátým mluvčím, tentokrát online, byl Tancredi Marrone (Masarykova univerzita) s neobvyklým pojetím transgrese v prezentaci *Transgressive Aspects of Parody Metal*, v níž nastínil transgresi bořící hranice v metalu pomocí ironizace sebe sama skrz tzv. „parody metal“. Následující přednáška *Transgression in Metal Music: With Extremity Towards Irony in Infant Annihilator Music* od Vojtěcha Voláka (Univerzita Karlova) se týkala hyperbolizované transgrese, jež je ústředním tématem skupiny Infant Annihilator. Tuto transgresi interpretoval pomocí procesualistických teorií Deleuze a Guattariho.

Anselm Ikenna Odo (Masarykova univerzita) svým příspěvkem s názvem *Rebels Unleashed: Unraveling Political Transgression and Controversies in Nigerian Metal Music* představil nigerijskou metalovou scénu a její reakci na politickou a společenskou situaci a naopak. S podobným zaměřením následoval můj vlastní příspěvek *Czech Metal and Big Beat as Political Enemies: Persecution and Censorship of Metal and Big Beat Music during the Communist Era in the Wallachia Region*. Jak z názvu vyplývá, téma se týkalo persekuce a cenzury metalu a bigbítu v době komunistického režimu v oblasti Valašska. Poslední prezentací prvního dne byla *Christianity and Politics in Initiatives Against Metal Concerts and Festivals in Czechia and Slovakia* Miroslava Vrzala (Masarykova univerzita). Ten zde hovořil o iniciativě českých a slovenských katolíků ve spolupráci s politiky brojit proti metalovým koncertům v Česku a na Slovensku. Nakonec následovala panělová diskuse s hosty konference ze španělsko-americké metalové kapely Ancient Settlers, jež večer téhož dne koncertovala v metalovém klubu M13.

Druhý den konferenci otevřela online prezentace Toma Cardwella (University of Helsinki, University of Arts London) *Re-Forming the Chasuble: Links Between Heavy Metal Clothing and Priestly Garments*, zajímaví se o propojení mezi metalovým oblečením a náboženským oblečením, jako je ornát. Dále se také zabýval významem a historií „metalového stylu oblékání“. Poté Alexandra Lupprich (Free University of Berlin) s tématem *Challenging the Boundaries: Christian „Black Metal“ as a Transgressive Phenomenon?* představila svůj doktorský projekt věnující se křesťanskému metalu v Rakousku, Německu a Švýcarsku. Po Alexandře Lupprich prezentoval Jiří Lukl (Ostravská univerzita) *Metal in Middle-Earth: Tolkien Inspired Band Names in Metal Music*, a jak už název napovídá, pomocí statistických metod pojednával o názvech metalových kapel, jež se inspirovaly fiktivními realie mi z knížek J. R. R. Tolkiena.

V rámci delší přestávky si mohli účastníci konference vybrat ze dvou památek, které mohli navštívit, a to Kostnici u sv. Jakuba, nebo Kapucínskou hrobku. Po této přestávce se ke konferenci připojila Inese Pintāne (Univerzita Karlova, Vytautas Magnus University) s příspěvkem *Binary Oppositions in the Lyrics of the Latvian Pagan Metal Band Skyforger*, v němž se zajímala o litevský folk metal a také o to, jak hudba pojednávající o předcích a minulosti její posluchače vede k přemýšlení o protikladech, díky kterým se orientujeme ve světě. Po Inese Pintāne přispěl s titulem *Contemporary Pagan Music in the Czech Republic: Strategies of Construction of Paganism in Popular Music* Michal Pučovský (Slovenská akadémia ved), který představil svou disertační práci o formování české pohanské hudební scény. Poslední prezenčně vystupující řečnicí byla Barbora Bílá (Masarykova univerzita), která se, stejně jako Michal Pučovský, zaměřila na českou pohanskou scénu. Konkrétně ji zajímala současná pohanská náboženská hnutí a jejich spojení s metalo-

vou scénou. Okolnosti možného propojování ilustrovala ve své prezentaci *The Shift from Metal to Paganism: The Study of the One Tribe* na české kapele Jeden Kmen.

Dále následovaly tři online příspěvky. První od Ceren Gürseler (Nevşehir Hacı Bektaş Veli University) *Transgression of Blackie Lawless: Is He Still a Wild Child?* související s transgresí Blackieho Lawlesse (z kapely W.A.S.P.) jakožto kontroverzní a provokativní postavy, která se náhle obrátila na křesťanskou víru. Předposlední příspěvek celé konference od Miguela Reyese (Autonomous University of Mexico State) – *You Give Metal a Harsh Name: Naming the Bands as an Act of Ideological Confrontation* – se týkal překračování hranic v rámci využívání provokativních názvů kapel, obvykle s odkazem na křesťanství. A konečně posledním řečníkem byl Sergio Miranda Bonilla (University of Guanajuato), který historicky zmapoval velmi vyhocenou situaci spojenou se zákazem prvního koncertu metalové kapely Black Sabbath v Mexiku – *A City Council Bans the First Mexican Black Sabbath Concert: Eighties Cancellation and Repression as Bridging Code for Today's Metal Music Identity*.

Konference, dohromady s 18 příspěvků, přinesla hluboké a rozmanité pohledy na transgresi v metalové hudbě. Zdařilé prezentace odrážely její různé podoby a aspekty a přinesly jistě dobré náměty pro budoucí bádání nejen v oblasti metalové hudby, ale celkově v humanitních vědách. Velmi dobrá byla také organizace a průběh, s čímž vypomohli mj. studenti brněnské religionistiky. Konference byla tedy úspěšná a oba dny panovala příjemná přátelská atmosféra. Budoucí konferenci pod záštitou Czech Metal Studies a Metal Studies in Central / Eastern Europe přejí minimálně obdobný úspěch, jako měla tato zářijová konference.